

til ettertanke

En stor løgn er ofte bedre enn en stor sannhet.

Nils Kjær (1870-1924). Norsk forfatter og kritiker.

Nordlands trompet

Hvem skal bestemme over Bodø?

Erling Okkenhaug,
Allgrønn

De fleste norske byer og tettsteder er truet av byggeprosjekter som ikke bare er store og ruvende og sprenger den etablerte målestokk, men som også er fremmede i sine uttrykk.

Det hender ofte i et lokalsamfunn at det lanseres prosjekter i regi av en allianse mellom utbyggere og folkevalgte, hvor det lenge før noen berørte aner noe om det, er lagt tunge føringer. På ett eller annet senere tidspunkt vil den lokale befolkning, hvis de er uenige, bli tvunget til å komme springende etter og improvisere motstand så godt de kan. Som regel er det allerede for sent.

Det som er ille, fra et demokratisk ståsted, er at det egentlig ikke er noe galt i dette; den som ønsker å bygge og etablere virksomheter må selvsagt få lov til å planlegge dette så lenge og grundig de vil uten noe offentlig innsyn.

Men når prosjektene lanseres, har planleggere og utbyggere et umåtelig stort forsprang; de har også investert store penger i en forventning om å få realisert sine drømmer. Ofte ligger det i tillegg avtaler i form av eierskifter som i tillegg kan legge tunge føringer i en sak.

Eventuelle kritiske krefter finner seg straks i en situasjon hvor de må improvisere og hele tiden komme halsende etter ... hele veien fram til vedtak.

Dette gjør at eventuelle motkrefter må operasjonalisere sine synspunkter; deres uenighet må via protester, motforslag og innsigelser eie en viss styrke. Men skal demokratiet ha mulighet til eventuelt å korrigere eller avvise et prosjekt, må motkreftene institusjonaliseres; de må hjemles i lovverket på en slik

Bodøfolk må på et tidlig tidspunkt i prosessen være med å skape steder som kan utvikle en fortsatt tilhørighet og en kultivert atmosfære. Bildet er fra åpningen av Musikkfestuka i fjor.

måte at de kan påvirke, forandre, trenere, forpurre eller avvise prosjekter.

Det er noe i vår tids andpustenhet som gjør at vi nærmest ser ned på dem som sinker utviklingen; det skjelles ut som byråkrati. De verste eksempler på vegrende byråkrati er de rene redselshistorier, men i det alminnelige bilde er at en slik motstand, ev. treghet, ofte kan vise seg å være til sakens beste.

Har man i det hele tatt spurt: «Hva trenger dette stedet?» og «Hva tåler dette stedet?»

Man må derfor sørge for å involvere bodøfolk på et tidlig tidspunkt i prosessen med å skape steder som kan utvikle en fortsatt tilhørighet og en kultivert atmosfære.

En slik prosess skal fange opp innbyggernes behov, ønsker og forhåpninger. Det lokale engasjement vil styrke engasjert, allsidig tilnærming til planleggingen, fremme tilhørighet til stedet og lokal stolthet.

Lokal deltakelse kan hindre en uønsket, hastverkspreget og

fragmentert planlegging med pinlige og ubehagelige omgivelser som resultat.

Derfor må samfunnet i et samarbeid mellom beboere, folkevalgte og myndigheter la utarbeide planverk som fanger opp de stedlige kvaliteter, slik at de ikke ved et tilfeldig byggeprosjekt kan bli antastet eller rett og slett blir til skade for stedet i en menneskealder.

Får man avslag i én valgperiode, er prosjekt-makerne tilbake med lignende saker i neste.

De fleste steder langs kysten har klare, lesbare felles trekk, men ingen steder er helt like. Det skulle derfor være mulig å utarbeide

planverk for hvert enkelt sted etter en noenlunde samme systematikk.

Men etter hvert som man beveger seg ned i stedets helt nære egenart, så trengs det presis, lokal kunnskap som bare de som bor der har.

Vi ser det igjen og igjen, at alliansen mellom stadig omskiftelige kommunestyre, utbyggingsinteresser og ulike aktører, er der hele tiden og presser imot

gjeldende planforutsetninger og reguleringsbestemmelser.

Selv ikke regulering til Specialområde Bevaring avskrekker. Mange steder omregulerer man så lynraskt at velgerne ofte ikke vet når de skal engasjere seg: Klar – ferdig ... FOR SENT!

Og får man avslag i én kommunevalgsperiode, er prosjekt-makerne ofte tilbake med identiske eller lignende prosjekter i neste. Det er aldri fred å få. Og det er mange som prøver seg.

Noen mener at vår tids arkitektur skal vise bygninger som enestående objekter uten hensyn til omgivelser og lokale sammenhenger.

I våre kystbyer blir det svært krevende å tilføre kvaliteter med slike holdninger.

■ Erling Okkenhaug, (63) leder av nettverk for humanøkologi, Allgrønn.

■ Allgrønn har i over 25 år arbeidet for å skape bevissthet om stedsutvikling og livskvalitet i norske byer og tettsteder.

■ Erling Okkenhaug er aktuell i forbindelse med dokumentarfilmen «Sørlandsrefseren», som skal vises på et debattmøte i Bodø i dag.

åpen linje

Si din mening på telefon

75 50 00 00

E-post: apen@an.no

SMS: Kodeord ANåpen til 2005.

Kr. 3,00 pr. melding

Maks 160 tegn.

Husk å oppgi navn på e-posten /sms.

Piggavgift

– Jeg kjører piggfritt og er kjempefornøyd med det, men hvorfor funker de så bra? Jo, fordi biler med piggdekk «rufser» opp den hardkjørte snøen og isen. Hvordan tror du det blir hvis alle kjører piggfritt? Det kommer til å bli såpeglatt, slik at piggfrie dekk blir verdiløse.

Parkert og påkjørt

– Noen har kjørt på bilen min da den sto parkert i Bishop Kroghs gate forleden. Det var skader på skjerm og støtfanger, blant annet. Synderen har bare stukket av uten å legge lapp på rute. Jeg vil appellere sterkt om at vedkommende tar kontakt på 75530731.

Russeknuter

– Nå må ikke kua glemme at hun har vært kalv! De som er redd for framtida må huske på at de som styrer og steller med land og kommune i dag, også har vært russ med russekrav og russeknuter. Framtida blir helt sikkert bra for de fleste. Hilsen en ikkebekymret russeamma.

Domkirke

– Bodø domkirke skal bygges ut. Ikke bygg noe som ikke står i stil til det som allerede står der! Jon Dahl.

Tatt godt hånd om

– Påskeferien ble ikke hva vi ventet. Sykdom gjorde at vi måtte be om assistanse. Vi retter en stor takk til AMK, vakthavende lege og, ikke minst, personalet på ambulansen på Ørnes. Disse gjorde en formidabel transportjobb. Samtidig skal akuten ved Nordlandssykehuset og helsesenteret på Ørnes æres for innsatsen. Helsetjenesten i Nordland får mye pepper. Hos odd få de honning!

Takker ambulanse

– Takk til Gildeskål ambulansetjeneste for kjempeflott service påskeaften, da min kone ble syk. Raskt og godt jobbet. Tusen takk! Jan.

Piggavgift 2

– Blir folk bedre av allergi dersom det betales piggavgift? Jeg vil heller ha en oversikt over hvor mange ulykker der piggfrie kontra piggdekk er involvert.

Lurt på grensen?

– Hvis du blir lurt på grensen, så gjør som de fleste. Enten bruker du kort, og da selvfølgelig Visa eller annet kredittkort, eller så tar du med deg svensk valuta. Problemet løst.

Søppel

– Det er utrolig at folk ikke klarer å ta med seg søpla si etter en ferie. Det er mange plasser det ser ut som en svinesti. Skjerpings!

– Hva er viktigst, skolearbeid eller russefeiring?

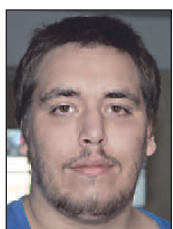
– Skolearbeid for meg. Jeg er russ i år, men alt vi har lært skal ikke ødelegges av noen dagers russefeiring.

Hilde Jansen (19), Saltdal

– Jeg er opptatt av at feiringa ikke går ut over skolearbeidet. Fest med måte, er mitt motto!

Dina Bang (18), Saltdal

– Har vært russ flere ganger, men har aldri latt russefeiringa gå foran skolen. Skolen er viktigst.

Lars Erik Johansen (25), Saltdal

– Jeg er rødruss og skal feire det. Men for min egen del er skolearbeidet prio en.

Håkon Stormo (19), Saltdal